

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 106)
z dnia 3 listopada 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 106)

3 listopada 2020 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Henryka Kowalczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 (druk 640):

1. Opinia Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o:

- a) części budżetowej 22 – Gospodarka wodna;
- b) planach finansowych państwowej osoby prawnej z zał. nr 14 – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- c) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10 i 59;
- d) części budżetowej 21 – Gospodarka morska;
- e) części budżetowej 62 – Rybołówstwo;
- f) części budżetowej 69 – Żegluga śródlądowa;
- g) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo;
- h) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów z zał. nr 7;
- i) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10.

2. Opinia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o:

- a) części budżetowej 32 – Rolnictwo;
- b) części budżetowej 33 – Rozwój wsi;
- c) części budżetowej 35 – Rynki rolne;
- d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12 i 50;
- e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo;
- f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów z zał. nr 7;
- g) dotacjach przedmiotowych i podmiotowych z zał. nr 9;
- h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10;
- i) planach finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 11:
 - Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 - Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
 - Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;
- j) planach finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:

- **Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,**
- **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,**
- **Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- **Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, **Andrzej Bittel** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, **Małgorzata Golińska** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Jolanta Piechocka** p.o. zastępcy prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikiem, **Krzysztof Woś** zastępca prezesa ds. ochrony przed powodzią i suszą Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, **Wojciech Kędzia** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz **Marek Adamiak** p.o. dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Woźniak i Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Kasiak** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Proszę państwa posłów obecnych na sali, jak i przede wszystkim pracujących zdalnie o zameldowanie się na posiedzeniu Komisji poprzez oddanie głosów. Mamy już uruchomione głosowanie. Proszę o oddanie głosów.

Oddało głos 36 posłów, czyli już są zalogowani w systemie, uczestniczą w obradach Komisji. System głosowania będzie nadal aktywny. Jeśli ktoś dołączy, to będzie mógł się zalogować. Mamy już kworum.

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Na podstawie próbnego głosowania stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2021, druk nr 640, w zakresie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Informuję równocześnie, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu. Wobec powyższego nie jest możliwe wprowadzanie zmian w porządku dziennym posiedzenia. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji należy dokonywać za pośrednictwem sekretariatu Komisji drogą mailową lub telefonicznie. Jednocześnie informuję, że posłowie – członkowie Komisji obecni na sali – głosują przy użyciu urządzenia do głosowania, za pomocą legitymacji

poselskiej, a nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej, nie używają tabletu do głosowania.

Witam na posiedzeniu Komisji przedstawiciele rządu, pana ministra Sebastiana Skużę, sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, pana ministra Ryszarda Bartosika, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który będzie zdalnie uczestniczył w posiedzeniu. Jeszcze ministra nie ma, ale w drugiej części pojawi się ministerstwo rolnictwa. Witam panią minister Małgorzatę Golińską, sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pana ministra Andrzeja Bittela, sekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury, panią Jolantę Piechocką, zastępcę prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz pana Wojciecha Kędzie, zastępcę dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Jeszcze co prawda nie mamy przedstawiciela, ale mamy nadzieję, że w pierwszej części posiedzenia dołączy do nas przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Sekretarz Komisji Anna Woźniak:

Mamy zgłoszonego przedstawiciela i powinien być pan prezes Woś.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Małgorzata Golińska:

Przepraszam, panie przewodniczący. Pan wiceprezes Krzysztof Woś jest obecny.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

A, jest obecny. Dobrze. Bardzo dziękuję. Aha, jest w ministerstwie. Dobrze, dobrze. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia porządku dziennego. Posłowie, członkowie Komisji, otrzymali w formie elektronicznej informację o projekcie budżetu w danych częściach, przygotowane przez dysponentów części budżetowych oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych. Wszystkie materiały są dostępne na iPadach. Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o projekcie ustawy budżetowej na 2021 r. odbywać się będzie w następującym porządku: wystąpienie posła referenta komisji branżowej, wystąpienie posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych, następnie dyskusja, zadawanie pytań przez posłów oraz odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia opinii Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Proszę przedstawiciela komisji, pana posła Jerzego Maternę, o zreferowanie opinii komisji. Proszę bardzo. A, pan poseł jest również z ramienia Komisji Finansów Publicznych koreferentem, więc proszę odnaleźć się w dwóch osobach i przedstawić zarówno referat, jak i koreferat. Proszę bardzo.

Poseł Jerzy Materna (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo. W imieniu Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej mam zaszczyt przedstawić budżet – niestety, ostatni budżet przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej obradowała nad budżetem w części 22, 21, 62, 69, 83 i 85 w dniu 21 października br. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 w części 21 – Gospodarka morską przewiduje się dochody w kwocie 11 510 tys. zł, a wydatki w kwocie 1 109 650 tys. zł; z tego wydatki z budżetu państwa – 758 617 tys. zł, a pozostałe środki – z Unii Europejskiej. Wydatki będą realizowane m. in. na urzędy morskie w Gdyni i Szczecinie – 819 000 tys. zł, Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa – 42 000 tys. zł, izby morskie – 2000 tys. zł oraz uczelnie morskie – 175 000 tys. zł. Wynagrodzenia zaplanowane są na łączną kwotę 143 974 tys. zł.

Część 22 – Gospodarka wodna. Planuje się dochody w kwocie 25 297 tys. zł, a wydatki w kwocie 1 069 645 tys. zł. Wydatki przeznaczone są m.in. na: dotację do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – 880 553 tys. zł, dotacje do państwowej służby hydrogeologicznej, metrologicznej czy spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących – w sumie 123 576 tys. zł. Wynagrodzenia zaplanowane są na łączną kwotę 10 766 tys. zł. Załącznik nr 14 – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Planuje się przychody w wysokości 1 427 244 tys. zł, a wydatki w wysokości 1 758 409 tys. zł.

W części budżetowej 62 – Rybołówstwo dochody zaplanowano w kwocie 1690 tys. zł, a wydatki w wysokości 307 221 tys. zł. Wynagrodzenia są zaplanowane w wysokości 15 275 tys. zł.

Część budżetowa 69 – Żegluga śródlądowa. Dochody zaplanowano w kwocie 800 tys. zł, wydatki natomiast w wysokości 26 651 tys. zł, w tym z budżetu państwa – 23 712 tys. zł oraz z Unii Europejskiej – 2939 tys. zł. Jeśli chodzi o wynagrodzenia, zaplanowano je w wysokości 11 029 tys. zł, w tym z budżetu państwa – 10 964 tys. zł, a z UE – 65 tys. zł.

Część 83 – Rezerwy celowe. Zaplanowano je w części 21 – Gospodarka morska w wysokości 1 117 831 tys. zł. Do części 62 – Rybołówstwo to jest kwota 225 488 tys. zł, a do części 69 – Żegluga śródlądowa to jest kwota 3357 tys. zł.

Część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem. W zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo dochodu nie zaplanowano, a wydatki zaplanowano w wysokości 35 408 tys. zł. Wynagrodzenia dla Państwowej Straży Rabackiej zaplanowano w wysokości 19 523 tys. zł.

Jeśli chodzi o zadania w zakresie administracji rządowej, to takie zadania zaplanowano dla trzech województw na łączną kwotę 219 tys. zł i dotyczy to województwa kujawsko-pomorskiego, lubelskiego oraz śląskiego.

Programy wieloletnie. Zaplanowano środki w trzech programach wieloletnich. Pierwszy program to program „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” – kwota na 2021 r. wynosi 700 000 tys. zł. Drugi program – „Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028” – kwota wynosi 15 337 tys. zł. Jeśli chodzi o trzeci program – „Program ochrony brzegów morskich” – kwota to 34 000 tys. zł.

Reasumując. Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej rekomenduje, aby wszystkie omawiane części zaopiniować pozytywnie. W imieniu Komisji Finansów Publicznych proszę o pozytywne zaopiniowanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram zatem dyskusję.

Proszę bardzo. Pan poseł Marek Sowa.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Mam kilka pytań dotyczących przedsiębiorstwa Wody Polskie. Jak wiadomo z tytułu zapisów ustawy, Wody Polskie są odpowiedzialne za zamontowanie wodomierzy, które mają ewidencjonować spływ wód do rzek. Termin krańcowy jest wyznaczony bodajże na 2021 r. Na wykonanie zadania potrzebne są ogromne środki finansowe. Wydaje mi się, że w budżecie i w planie finansowym Wód Polskich tych środków po prostu nie ma, a więc jest pytanie: czy ustawa będzie w tym zakresie nowelizowana? Przypomnę, że w momencie, kiedy projekt ustawy był procedowany w Sejmie, trwała szeroka dyskusja na ten temat. Można powiedzieć, że bez jakiegoś udokumentowania ten zapis został wprowadzony do ustawy. Dlatego pytam, jakie są losy zapisu i czy Wody Polskie zamierzają go realizować?

Druga kwestia jest oczywiście związana z sytuacją finansową Wód Polskich, a ta sytuacja nie jest taka optymistyczna. Zdaję sobie sprawę, że co prawda jest planowana nieco wyższa dotacja podmiotowa z budżetu państwa w roku 2021, ale Wody Polskie tracą również część swoich dochodów. Przypomnę, że w roku 2020 z tytułu wpływu ścieków miały 100% opłat. Sto procent opłat z tego tytułu było dochodem Wód Polskich. Od przyszłego roku będzie to 90%, a pozostałe 10% będą stanowiły dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. To bez wątpienia wpłynie też na sytuację finansową, na perspektywę pozyskiwania czy dysponowania funduszami w tym zakresie.

Oczywiście także martwi mnie bardzo zanik, tak to trzeba uczciwie nazwać, inwestycji w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. Wydatkowane kwoty są po prostu mikroskopijne i już mówię, że łącznie z pozyskanymi funduszami, czy to z rezerwy budżetowej na usuwanie skutków powodzi, czy to łącznie z funduszami europejskimi, czy też nawet jak dodamy do tego środki z Banku Światowego, który w części finansuje zadania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej górnej Wisły i Odry. Gdy te wszystkie zadania

porównamy np. z rokiem 2015 czy z rokiem 2010, to fundusze są po prostu mikroskopijne. Przypomnę, że co prawda nie wiemy dokładnie, ile środków było wydatkowanych w ub.r., bo w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, która podsumowywała wykonanie budżetu za rok 2019, była prosta informacja, że po raz drugi, drugi rok z kolei nie mogą się środków doliczyć, a różnice występujące w sprawozdaniach wynoszą nawet ponad 100 000 tys. zł. Ale nie w tym rzecz.

Problem polega na tym, że mamy deficyt w finansowaniu zadań przeciwpowodziowych liczony w miliardach. Ustawa była procedowana bodajże w 2017 r. Przypomnę państwu, że przychody Wód Polskich z tytułu opłat miały być liczone w miliardach. W planie finansowym na 2021 r. mamy ponad 400 000 tys. zł. To jest ta skala niedofinansowania. Nie da się zrealizować wszystkich zadań, dysponując 20% czy 15% środków finansowych, które mają być na ten cel wykorzystywane.

Skrupulatnie przeczytałem plan i w nowych zadaniach inwestycyjnych widzę, że w całej Małopolsce będzie wykonany remont wału w Brzeszczach na odcinku pół kilometra. Wiecie państwo, ile mamy wałów w Małopolsce? Ponad 1300 km i z tego część w dalszym ciągu po prostu wymaga finansowania. Później są z tego tytułu takie sytuacje, jakie mamy. Nie chcę powiedzieć, że przy okazji powodzi, bo tak naprawdę w ostatnich latach na szczęście powodzi nie było; ale jak są odrobinę większe deszcze, to już mamy duże problemy z tym związane. Dlatego jest potrzeba, aby utrzymywać poziom, w tym również poziom wydatków inwestycyjnych, w wysokości – nie wiem, 3 500 000 tys. zł czy 4 000 000 tys. zł. A nie tak, jak państwo przedstawicie w planie, czyli jest tam nieco ponad 1 000 000 tys. zł, bo po pozyskaniu wszystkich dotacji plan finansowy po prostu taki będzie.

Niedługo będziemy mieli bardzo duże niedofinansowanie wszystkich inwestycji, które były od lat planowane i w wielu miejscach były realizowane. Przypomnę, że w 2010 r. było ponad 5 000 000 tys. zł wydatków na gospodarkę wodną, głównie właśnie na ochronę przeciwpowodziową. W roku 2015 było to bodajże 4 600 000 tys. zł czy 4 800 000 tys. zł – z głowy odtwarzam, więc mogę się pomylić. W ub.r. było 2 800 000 tys. zł. Dwa miliardy 800 milionów złotych – to jest skala niedofinansowania bardzo ważnych inwestycji w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne zgłoszenia?

Pani poseł Paulina Hennig-Kłoska. Proszę bardzo.

Poseł Paulina Hennig-Kłoska (KO):

Panie przewodniczący, generalnie mam pytanie na podobny temat jak pan poseł Sowa, tylko nie będę powtarzać wszystkich pytań i wątpliwości pana posła. Chciałam dopytać o jedną rzecz, bo mogłam gdzieś niedosłyszeć, ale chyba pan poseł o to nie pytał. Chodzi mi o inwestycje, oczywiście realizowane przez Wody Polskie w ramach budżetu inwestycyjnego, ale nakierowane tylko i wyłącznie na odbudowę infrastruktury hydrotechnicznej, która ma pomóc w retencjonowaniu i zatrzymywaniu wody przepływowej czy opadowej.

Prawda jest taka – od wielu lat rząd bardzo dużo mówi o tym, że trzeba podejmować działania w tym zakresie w ramach walki z suszą na terenie naszego kraju, zwłaszcza w województwie, z którego pochodzę, czyli m.in. w województwie wielkopolskim. W województwie wielkopolskim mamy problem, o który zresztą przy współpracy z Wodami Polskimi, mój zespół do spraw ochrony Pojezierza Wielkopolskiego walczy o te tereny i właśnie o zatrzymanie każdej kropli wody. Natomiast niestety, nie idą za tym odpowiednie nakłady finansowe. Jeżeli spojrzymy na cały plan inwestycyjny, to biorąc pod uwagę podział na poszczególne województwa jest to kropla w morzu potrzeb. A biorąc jeszcze pod uwagę podział na poszczególne zadania realizowane przez Wody Polskie to już w ogóle wychodzi na to, że do zadań własnych realizowanych przez Wody Polskie nie ma odpowiednich nakładów środków finansowych.

A więc poza tym, że pan poseł pytał o działania przeciwpowodziowe, to ja bym chciała zapytać o działania związane z walką, nakierowane na walkę z suszą i właśnie na odbu-

dowę infrastruktury hydrotechnicznej w tym zakresie. Tak jak powiedziałam, biorąc pod uwagę... Gdybyśmy w zasadzie wykluczyli środki z funduszy europejskich, przeznaczone na inwestycje w Wodach Polskich, to sam wkład własny naszego kraju – nie mam tabelki pod ręką, ale jak przeglądałam, to bodajże kwota wynosi około 300 000 tys. zł. A zatem albo ja czegoś nie widzę, albo budżet państwa w ogóle praktycznie nie przeznaczył na ten cel żadnych środków finansowych. Wiele się mówi, chce się robić ustawę suszową, ale nie idą za tym żadne realne działania, na które potrzebne są konkretne nakłady finansowe.

Proszę o jakiś komentarz do przedstawionej sytuacji.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Na razie to były wszystkie pytania. Proszę, zatem oddaję głos do Ministerstwa Klimatu i Środowiska – jest pani minister Małgorzata Golińska, jest też obecny wiceprezes Wód Polskich, więc proszę się już podzielić treścią odpowiedzi.

Proszę bardzo. Oddaję głos pani minister.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Małgorzata Golińska:

Panie przewodniczący, przekazuję głos panu prezesowi Wosiowi.

Zastępca prezesa ds. ochrony przed powodzią i suszą Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Krzysztof Woś:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Dziękuję za zadane pytania, bo one świadczą o tym, że martwimy się o Wody Polskie, o działalność Wód Polskich. Chciałbym państwa jednak trochę uspokoić, dlatego że od kiedy funkcjonują Wody Polskie, czyli od 1 stycznia 2018 r., wydatki na inwestycje i na utrzymanie istniejącej już infrastruktury zwiększyły się kilkakrotnie. Spróbuję to teraz udowodnić rozwijając temat.

Proszę państwa, jeżeli chodzi o zadania, które są realizowane przez Wody Polskie w zakresie czy przeciwdziałania skutkom suszy, czy też przeciwpowodziowe, to też chciałbym przypomnieć, że specyfiką urządzeń wodnych, budowli hydrotechnicznych jest to, iż one są wielofunkcyjne. Takim przykładem jest chociażby zbiornik retencyjny, który jest z jednej strony urządzeniem służącym do łagodzenia fali powodziowej, a z drugiej strony może służyć do zasilania niżówek. A więc oczywiście działania podejmowane w zakresie funkcjonowania podstawowej infrastruktury technicznej gospodarki wodnej mają, jak państwo widzicie i słyszycie, tę wielofunkcyjność. Przy realizacji jednych działań są przy okazji również zaspakajane potrzeby innych, bardzo ważnych funkcji gospodarczych.

Chciałbym też przypomnieć, proszę państwa, że jesteśmy w pewnej perspektywie finansowej, która toczy się od 2014 r. Wszystkie zadania, które zostały zgłoszone jeszcze wówczas, gdy były inne rządy, są dzisiaj kontynuowane przez Wody Polskie w zakresie gospodarki wodnej, a jednocześnie są wykonywane zdecydowanie większe i szersze zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki wodnej. Powiem tak, jeżeli chodzi o wydatki, jakie są planowane na 2021 r., to w zakresie utrzymania infrastruktury śródlądowych wód powierzchniowych, którymi administrują Wody Polskie, to jest 450 000 tys. zł. W tej kwocie są zawarte właśnie wszelkiego rodzaju działania związane z właściwym zapewnieniem stanu technicznego już istniejącej, wybudowanej infrastruktury. Natomiast jeżeli chodzi o działania inwestycyjne, to w ramach środków własnych, które przeznaczają Wody Polskie ze środków, jakie pozyskują w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, wydatkujemy kwotę około 300 000 tys. zł na realizację ponad 260 zadań inwestycyjnych.

Słusznie państwo zauważyliście, że do tego wszystkiego oczywiście dochodzi w ramach funkcjonowania Wód Polskich dotacja. Pani poseł zastanawiała się, jaka jest wysokość dotacji. Przypomnę, że dotacja to jest 801 000 tys. zł. Dotacja oczywiście służy nam również do tego, aby dofinansowywać środki, jakie otrzymujemy na zadania inwestycyjne ze źródeł zewnętrznych. W ramach tych środków mamy około 12 różnego rodzaju źródeł zewnętrznych, w tym także są to środki Unii Europejskiej w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” czy RPO (regionalne programy operacyjne), ale także są to środki Banku Światowego czy Banku Rady Rozwoju Europy.

Jeżeli chodzi o zadania inwestycyjne, realizowane w ramach środków pomocowych, to zadania inwestycyjne na 2021 r. będą wynosić 1 600 000 tys. zł. Natomiast

jeżeli chodzi o inwestycje realizowane w ramach ochrony przeciwpowodziowej Odry i Wisły, współfinansowane z Banku Światowego, to przypomnę, że jest to kwota prawie 4 800 000 tys. zł, z tym, że w przyszłym roku jest to niepełny 1 000 000 tys. zł, który jest przeznaczony na te zadania.

Przypomnę, że są to zadania inwestycyjne, związane z ochroną przeciwpowodziową Ziemi Kłodzkiej i ochroną przeciwpowodziową górnej Odry, czyli niejako jest to zakończenie pierwszego etapu. Pierwszy etap wiązał się z modernizacją wrocławskiego węzła wodnego, czyli z zakończeniem budowy zbiornika retencyjnego w Raciborzu, co też zamknęło niejako ochronę przeciwpowodziową górnej Odry. Oczywiście w tej chwili jeszcze pracujemy nad Ziemią Kłodzką; tam są realizowane 4 zbiorniki retencyjne oraz jest wykonywana bierna ochrona w postaci odpowiedniej modernizacji i regulacji podstawowych cieków w Kotlinie Kłodzkiej.

Dodatkowo jeszcze w tej chwili pracujemy nad ochroną przeciwpowodziową Krakowa, Sandomierza i Tarnowa. Pracujemy nad ochroną przeciwlodową na rzece Odrze; łącznie z tym, że usuwane są miejsca limitujące, które są miejscami zatorogennymi.

Proszę państwa, wykonujemy w tej chwili zadania inwestycyjne w ramach programu planowanych inwestycji. Zgodnie z Prawem wodnym jest to dokument, który Wody Polskie opracowują, uzgadniają z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz z wojewodami. Na liście jest 820 zadań inwestycyjnych na łączną kwotę ponad 64 000 000 tys. zł. W tej chwili jesteśmy w trakcie realizacji 261 zadań z listy, które już mają odpowiednie finansowanie.

Jeżeli mówimy o działaniach przeciwsuszowych, czyli przeciwdziałających skutkom suszy, to wiemy, że susza jest zjawiskiem długotrwałym w przeciwieństwie do powodzi. Po raz pierwszy w Polsce powstaje dokument, plan przeciwdziałania suszy, który w tej chwili już jest na etapie absolutnie końcowym. Planujemy albo pod koniec tego roku, albo na początku przyszłego roku, że po wszelkich konsultacjach plan zostanie ogłoszony w formie rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. W planie znajdują się wszelkie inwestycje, właśnie mające na celu przeciwdziałanie skutkom suszy. Są to nie tylko inwestycje zgłoszone przez Wody Polskie, ale także zgłoszone w ramach konsultacji przez samorządy, przez obywateli, którzy włączyli się w konsultacje. Wszystkie uwagi oczywiście staraliśmy się bardzo rzetelnie analizować i wprowadziliśmy je do planu. Plan będzie prawdopodobnie obowiązywał, tak jak powiedziałem, już od 2021 r. i wpisuje się na kolejną perspektywę finansową. Będziemy zabiegać o to, aby w tej perspektywie finansowej znalazły się środki na możliwość realizacji właśnie tych zadań, które mają na celu przeciwdziałanie skutkom suszy i w wielu przypadkach są jednocześnie działaniami ochrony przeciwpowodziowej, bo tak, jak powiedziałem, te obiekty są z natury rzeczy wielofunkcyjne.

Proszę państwa, tak jest rzeczywiście, jeżeli chodzi o bilans, jeżeli chodzi o koszty, jakie są planowane przez Wody Polskie na przyszły rok. To faktycznie jest kwota minus 330 000 tys. zł, biorąc pod uwagę zestawienie przychodów do wydatków. Ale jak powiedziałem, realizujemy bardzo ważne zadania z punktu widzenia gospodarki wodnej, zarówno inwestycyjne, jak i utrzymaniowe. Próbuje nadgonić ponad pięćdziesięcioletnie zaległości, jeżeli chodzi o infrastrukturę gospodarki wodnej. Przykładem jest już wspomniany Racibórz, ale także Malczyce. Powiem tak, widać, że jest nowa jakość, jeżeli chodzi o infrastrukturę gospodarki wodnej. Naprawdę zastanawiam się, skąd bierze się przeświadczenie, że nic się nie robi w Wodach Polskich.

Każde województwo, proszę państwa... Oczywiście jestem gotowy pisemnie przekazać informacje szanownym państwu posłom, którzy pytają o to, jakie inwestycje są planowane do realizacji w 2021 r. w województwie małopolskim czy wielkopolskim. Przekażemy bardzo szczegółowe informacje. Chcę państwa zapewnić, że żadne województwo w Polsce, jeżeli chodzi o plany utrzymaniowe i inwestycyjne, nie jest pominięte przez Wody Polskie.

Dziękuję bardzo i oczywiście jestem do państwa dyspozycji.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Marek Sowa chciał jeszcze dopytać, tak? Proszę bardzo.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, panie prezesie, pani minister. Czekałem na wyliczenia, jak rosła kwota wydatków, więc żeby łatwiej było panu odnieść się do tej sytuacji, to przytoczę parę danych. Być może pan je zaneguje, ale to zobaczymy.

W roku 2010 i 2015 wybudowano 110 km, odpowiednio 110 km i 240 km wałów przeciwpowodziowych. W roku 2018, czyli w pierwszym roku Wód Polskich – 43 km. Jeśli porównamy regulacje rzek i potoków, w roku 2018 było to 17 km, a w 2010 r. i w 2015 r. było to odpowiednio 299 km i 232 km. Mogę również podać panu dane finansowe.

Naprawdę, jak rząd zapowiedział w 2016 r. nową ustawę o gospodarce wodnej, jak wprowadził tam odpowiednie przepisy, to przypomnę, że były tam również takie przepisy: jeśli samorząd, a dokładnie samorząd województwa, odpowiadający wówczas w dużej mierze za gospodarkę wodną, podejmie się zadania inwestycyjnego, to będzie ponosił konsekwencje finansowe za całe zadanie, które przejmą później Wody Polskie. A więc siłą rzeczy to doprowadziło do takiej sytuacji, że w roku 2016/2017 wygaszana była jakakolwiek działalność inwestycyjna w zakresie gospodarki wodnej. To było po prostu czymś oczywistym. Skoro masz jeszcze zapłacić za wysiłek, za to, że realizujesz zadanie inwestycyjne, bo podmiot przejmujący, nowy podmiot przejmujący inwestycje nie będzie partycypował, nie zwróci pieniędzy, nie będzie kontynuował umowy, to proszę się nie dziwić, że macie jakiś wzrost do roku 2017.

Przypomnę, że rząd ustawę przyjął w listopadzie czy w październiku 2016 r. Później było to procedowane pół roku w Sejmie i dopiero po vacatio legis, chyba w lipcu, ustawa była uchwalona. Wchodziła w życie faktycznie po 5 miesiącach. Ale efekt jest taki, że nie dochodzimy dzisiaj nawet do poziomu z roku 2010, a więc proszę nie opowiadać.

Rozumiem też dobre samopoczucie, że państwo widzicie zmiany przez 3 lata. Nie chcę w ogóle na ten temat prowadzić jakiegokolwiek dyskusji. Nie kwestionuję też państwa prawa do tego, że... Wymagało to zmiany, po prostu gospodarka wodna wymagała reformy. Ale mamy taką sytuację, że nakłady, w szczególności nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną są mikroskopijne.

Na zakończenie tylko uzupełniające pytanie: czy całe ministerstwo żeglugi trafiło do klimatu i środowiska? Czy jakieś części nie trafiły, bo chyba wody, drogi wodne miały trafić do infrastruktury? A więc też będę prosił o odpowiedź na to pytanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Pozwolę jeszcze sobie udzielić głosu w kontekście tej wypowiedzi i też pana posła Marka Sowy à propos wdrożenia ustawy. Oczywiście zmiana ustawy spowodowała pewien zastój w inwestycjach; to jest oczywiste. Natomiast bardzo żałujemy, że ustawa, Prawo wodne, weszła w życie tak późno, bo ona powinna wejść w życie wiele lat wcześniej i tego zamieszania pewnie by nie było. Rząd już działał pod mocną presją czasu i osobiście bardzo żałuję, że poprzednia ekipa nie wdrożyła dyrektywy wodnej, tylko zostawiła problem na bardzo szybkie załatwienie następnemu rządowi. Stąd trzeba może na to pytanie sobie odpowiedzieć, panie pośle, zanim się zaatakuje kogoś, kto rzeczywiście przeprowadził reformę wodną i dokonał wdrożenia Prawa wodnego.

Proszę bardzo – pani minister czy pan prezes?

Sekretarz stanu w MKiŚ Małgorzata Golińska:

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję za podsumowanie i odniesienie się.

Przekazuję głos panu prezesowi.

Zastępca prezesa PGW Wody Polskie Krzysztof Woś:

Dziękuję, pani minister.

Panie przewodniczący, panie pośle. Jeżeli chodzi o porównanie do 2010 r. to rzeczywiście trudno mi dzisiaj z panem polemizować, bo takiego porównania nie mam. Natomiast jestem w stanie powiedzieć, jaka jest rzeczywistość dynamika przyrostu zadań inwestycyjnych i środków, jakie są przeznaczane w ciągu 3 lat funkcjonowania Wód Polskich, biorąc pod uwagę również zakres zadań inwestycyjnych i zadania, które się ślimaczyły przez dziesięciolecia za poprzednich władz, a nam jako Wodom Polskim udało się je skończyć. Skutecznie zakończono Racibórz, który praktycznie w momencie, kiedy Wody Polskie powstawały, był bardzo, ale to bardzo poważnie zagrożony, dlatego że wykonawca

w ogóle zszedł ze zbiornika, jak również Malczyce, które przez 20 lat były realizowane. My w tej chwili realizujemy naprawdę ogromny program przeciwpowodziowy, jeśli chodzi o ochronę przeciwpowodziową Odry i górnej Wisły; program, który będzie krokiem milowym w kwestii bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Zamyka pewien bardzo ważny etap – nie tylko Odry, ale także górnej Wisły łącznie z Krakowem.

Jeżeli pan mówi, ile powstało wałów przeciwpowodziowych, to mogę powiedzieć, że za czasów, kiedy są Wody Polskie, zostało zmodernizowanych 100 km wałów, wyremontowanych albo wybudowanych. Tak, jak powiedziałem, stało się to z różnych źródeł finansowych w ramach różnych programów, czy to ze środków własnych, czy też w ramach środków unijnych, czy też w ramach środków Banku Światowego, bo każde z zadań dotyczy również wałów przeciwpowodziowych, ale także zbiorników suchych, mokrych, całej modernizacji systemu ochrony przeciwpowodziowej.

Naprawdę proszę mi wierzyć, że naszą najważniejszą troską, żeby nie powiedzieć główną i podstawową troską jest właśnie dbałość o zasoby wodne, o ich stan, jakość, ale także o ochronę przeciwpowodziową i przeciwdziałanie skutkom suszy, które teraz, przy zmianach klimatycznych, coraz bardziej doskwierają zarówno gospodarce, jak również obywatelom.

Proszę państwa, mogę powiedzieć tyle, że mamy ogromny szacunek dla ponad 6 tys. pracowników Wód Polskich, którzy codziennie faktycznie podejmują wszystkie zadania związane z utrzymaniem, z inwestycjami i dbają o to, żeby sytuacja, jeżeli chodzi o zasoby dyspozycyjne wód w Polsce zmieniła się na lepsze, bo rzeczywiście jesteśmy jednym z najgorszych krajów w Europie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Więcej głosów w dyskusji nie zgłaszano.

Stwierdzam zatem zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na 2021 r. we właściwości Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Proszę przedstawiciela komisji, panią poseł Teresę Pamułę, o zreferowanie opinii komisji. Proszę bardzo.

Poseł Teresa Pamuła (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, szanowni państwo. W imieniu sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi mam zaszczyt przedstawić opinię w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2021, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 20 października 2020 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 20 października 2020 r. rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej na 2021 r. w zakresie części budżetowej 32 – Rolnictwo, części budżetowej 33 – Rozwój wsi, części budżetowej 35 – Rynki rolne oraz budżetów wojewodów i rezerwy celowej w części 83. Wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne realizowane w poszczególnych częściach budżetu państwa, łącznie z wydatkami przewidzianymi w rezerwach celowych, zaplanowano w kwocie 10 068 766 tys. zł. Ponadto w projekcie ustawy budżetowej na 2021 r. przewidziano wydatki dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w kwocie 18 892 018 tys. zł. Wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne oraz KRUS stanowią 5,95% wydatków ogółem z budżetu państwa.

Wydatki na rolnictwo zostaną powiększone o środki z Unii Europejskiej z przeznaczeniem na finansowanie płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, wydatki związane z interwencją na rynkach rolnych, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, program operacyjny „Infrastruktura i środowisko 2014-2020”, krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach finansowania działań PROW 2014-2020.

W częściach budżetowych, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ustalono kwoty w następujących wielkościach: dochody budżetowe w kwocie 73 269 tys. zł, a wydatki budżetowe w kwocie 5 159 336 tys. zł. Przewiduje się, że w części 32 – Rolnictwo dochody wyniosą 42 847 tys. zł, w części 33 – Rozwój wsi będą w kwocie 30 006 tys. zł

i w części 35 – Rynki rolne w kwocie 416 tys. zł. W budżetach wojewodów zaplanowano na 2021 r. w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo dochody w kwocie 362 608 tys. zł, a wydatki w kwocie 1 244 051 tys. zł. W części 83 – Rezerwy celowe są planowane wydatki w kwocie 3 663 945 tys. zł.

W części 32 – Rolnictwo dochodami będą m.in. opłaty za wykonanie zadań ustawowych wynikających z ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, opłaty rejestracyjne, opłaty za udostępnienie raportu zgodnie z art. 24 ustawy z 7 listopada 2012 r. o nasiennictwie, wypłaty z najmu, dzierżawy, użyczenia budynków Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt. Dochody w dziale administracja: opłaty za czynności związane z rozpatrzeniem wniosków składanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wypłaty z tytułu różnych rozliczeń z Komisją Europejską, wpłaty z rozliczeń z lat ubiegłych.

W części 33 – Rozwój wsi dochodami będą głównie przekazane przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dochody stanowiące różnicę między środkami uzyskanymi z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa w danym roku obrotowym a środkami wydatkowanymi na realizację zadań obciążających mienie zasobu.

W części 35 – Rynki rolne dochodami m.in. będą: opłaty za przystąpienie do egzaminów kwalifikacyjnych potwierdzających wiedzę praktyczną i teoretyczną osób ubiegających się o status rzeczoznawcy, inspektora rolnictwa ekologicznego czy też wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych.

Wydatki budżetowe, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w projekcie ustawy na rok 2021 planowane są w każdej z trzech części osobno. Łączna ich kwota wynosi 5 159 336 tys. zł. Wydatki budżetowe w części 32 – Rolnictwo wyniosą 1 352 185 tys. zł i stanowią 26,21% wydatków, będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Finansowane są działy w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo w kwocie 813 119 tys. zł, z tego finansowane są jednostki budżetowe, np. Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa na program kontroli występowania agrofagów – 307 tys. zł, dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych – 400 000 tys. zł, postęp biologiczny – 13 360 tys. zł. A w dziale 801 – Oświata i wychowanie oraz w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza na finansowanie wydatków szkół rolniczych i internatów przeznaczają się kwotę 395 402 tys. zł.

Wydatki w części 33 – Rozwój wsi o łącznej kwocie 3 364 132 tys. zł stanowią 72,96% wydatków ogółem, w tym na działalność Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 3 472 411 tys. zł, w tym na realizację projektu z udziałem UE w kwocie 1 640 335 tys. zł. Dotacje dla wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego stanowią kwotę 241 445 tys. zł.

Wydatki w części 35 – Rynki rolne stanowią kwotę 43 019 tys. zł, co stanowi 0,83% wydatków ogółem. Wydatki planuje się przeznaczyć na wydatki bieżące, inwestycyjne, w tym na Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, np. Program Horyzont 2020, wydatki administracyjne związane z utrzymaniem urzędu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W budżetach wojewodów na wydatki zaplanowano kwotę 1 244 051 tys. zł, w tym w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, z przeznaczeniem na utrzymanie jednostek budżetowych, takich jak wojewódzkie inspektoraty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa, wojewódzkie i powiatowe inspekcje weterynaryjne, w tym na wydatki bieżące – przypada kwota 1 005 681 tys. zł, a na wydatki majątkowe – 5984 tys. zł.

Niezależnie od powyższego w budżetach wojewodów na 2021 r. przewidziane są wydatki na rolnictwo związane ze współfinansowaniem projektów z udziałem środków UE w kwocie 232 386 tys. zł, z tego na wydatki związane ze współfinansowaniem np. prac geodezyjno-urzędzeniowych na potrzeby rolnictwa w ramach PROW 2014-2020 w kwocie 133 462 tys. zł i pomocy technicznej w ramach PROW 2014-2020 w kwocie 98 924 tys. zł.

W części 83 – Rezerwy celowe planowane wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne stanowią kwotę ogółem 3 663 945 tys. zł, z tego m.in. na zwalczanie chorób zakaź-

nych zwierząt – 432 344 tys. zł, dopłaty do paliwa – 1 180 000 tys. zł, środki dla spółek wodnych – 40 000 tys. zł, wydatki na realizację programów unijnych – 2 011 601 tys. zł, w tym na Wspólną Politykę Rolną, płatności bezpośrednie, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa to jest 108 517 tys. zł, wspólna organizacja rynków rolnych – 47 664 tys. zł, a na współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przewidziano 1 567 248 tys. zł.

Ponadto na 2021 r. zostały zapisane wydatki z budżetu państwa w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe w kwocie 1276 tys. zł oraz w części 49 – Urząd zamówień publicznych w kwocie 158 tys. zł z przeznaczeniem na pomoc techniczną w ramach PROW na lata 2014-2020.

W ramach budżetu środków europejskich w częściach budżetowych, których dysponentem jest Minister Rozwoju Wsi i Rolnictwa, w projekcie ustawy budżetowej zaplanowano na rok 2021 łącznie 21 037 241 tys. zł, z tego w części 32 – Rolnictwo z przeznaczeniem na krajowe i regionalne programy operacyjne na lata 2014-2020. Są to szkoły rolnicze – 30 965 tys. zł. W części 33 – Rozwój wsi to jest 8 686 699 tys. zł, w tym na płatności bezpośrednie przewidziano 4 780 737 tys. zł i na PROW – 3 905 962 tys. zł. W części 83 – Rezerwy celowe przeznaczono na ten cel 12 319 577 tys. zł.

Reasumując. W projekcie budżetu na rok 2021 na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne przewiduje się kwotę 50 334 920 tys. zł, z tego wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne kwotę 10 068 766 tys. zł, wydatki na KRUS – 18 892 018 tys. zł, środki Unii Europejskiej to 21 159 927 tys. zł, a środki na pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego dla jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 214 209 tys. zł.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi po zapoznaniu się z projektem ustawy budżetowej na rok 2021 oraz po dyskusji pozytywnie opiniuje projekt ustawy budżetowej w zakresie powyższych części i wnosi o jej przyjęcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Koreferentem ze strony Komisji Finansów Publicznych jest pan poseł Jerzy Małecki. Proszę o przedstawienie stanowiska.

Poseł Jerzy Małecki (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, panie ministrze. Będę mówił zwięźle z uwagi na to, że pani poseł przedstawiła sprawę bardzo szczegółowo.

W mojej ocenie temat pozytywnej opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2021 w częściach, które jej przynależą, czyli w części 32 – Rolnictwo, w części 33 – Rozwój wsi oraz w części 35 – Rynki rolne, a także w częściach 83 i 85, dotyczących rezerw znajdujących się w gestii ministra rolnictwa i budżetów wojewodów ogółem, został wyczerpująco przedstawiony przez panią poseł Teresę Pamułę. Wobec powyższego nie będę wchodził w dalsze szczegóły.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi dane przedstawione przez ministerstwo poddała analizie i dyskusji. Ich celem było ustalenie, czy budżet w przedstawionym kształcie zapewni instytucjom odpowiedzialnym za realizację zadań z zakresu polityki rolnej odpowiednie środki finansowe. Według komisji cel w postaci zabezpieczenia stabilnego poziomu finansowania podmiotów obsługujących rolników i mieszkańców wsi będzie osiągnięty.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo – niniejszym rekomenduję pozytywną opinię na temat wykonania budżetu w części dotyczącej rolnictwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Proszę, kto chciałby zabrać głos w zakresie opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi?

Pan poseł Marek Sowa. Proszę bardzo.

Posel Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący – dwie kwestie. Pierwsza, chciałbym, aby została wyjaśniona kwestia zmniejszenia planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Przychody są mniejsze o 27% w stosunku do ustawy budżetowej z roku 2020. Wydatki, koszty zmniejszone są o 28%, przy czym praktycznie niezmiennie są koszty funkcjonowania agencji. To powoduje, że środki na realizację pozostałych zadań spadają w budżecie agencji o ponad 60%. Skąd taka duża redukcja? Jakie zadania nie zostaną zrealizowane z tytułu braku środków finansowych? To jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia dotyczy już funduszy europejskich. Jak wiadomo, przyszły rok, przynajmniej w sensie formalnym, jest pierwszym rokiem nowej perspektywy finansowej. Pani poseł precyzyjnie mówiła, jaka wielkość środków zostanie przeznaczona na płatności bezpośrednie – wiadomo, to jest największa część funduszy, funduszy europejskich. Chciałbym, aby pani uzupełniła wypowiedź – albo ktoś z ministerstwa – jaka będzie stawka dopłat bezpośrednich do hektara? Czy stawki ulegają zmianie? Czy po prostu są na dotychczasowym poziomie? Czy w całości będą finansowane jeszcze z perspektywy 2014-2020, czy już wchodzi nowy okres finansowania? To jest ważna informacja, żebyśmy wiedzieli.

Pytanie do przedstawicieli ministerstwa rolnictwa. Strona rządowa unika, jak gdyby, odpowiedzi na pytanie, jaką wielkością środków będziemy dysponowali w nowej perspektywie finansowej. Pan premier oczywiście mówił, że pieniędzy będzie po prostu nieporównywalnie więcej. Chciałbym, aby przedstawiciele ministerstwa rolnictwa odnieśli się do danych, które mam, a które pochodzą z Komisji Europejskiej – do wyliczeń sugerujących, jaką wielkość będą miały portfele krajowe, kieszenie krajowe w części dotyczącej Wspólnej Polityki Rolnej. Dla przypomnienia tylko powiem, że na lata 2014-2020 było to 34,7 mld euro. Na I filar 25,3 mld euro – to są właśnie dopłaty bezpośrednie, a na II filar – 9,4 mld euro.

W nowej perspektywie, w nowym budżecie europejskim wielkości kształtują się następująco: 19,3 mld euro na płatności bezpośrednie, a 8,5 mld euro na II filar. Wiem, że Komisja Europejska zastrzegła, iż jest większa elastyczność i jest możliwość przesunięcia środków z II filaru na I filar w większym stopniu, niż było to w obecnie obowiązującej perspektywie finansowej. Niemniej jednak, jak gdyby, wielkość globalna środków, które są przeznaczone na rolnictwo, jest mniejsza o 7 mld euro. Oczywiście w części to może być, że tak powiem, zrekompensowane w ramach planu odbudowy, ale tam na rolnictwo jest tylko 900 mln euro. To są wyniki konsultacji politycznych z Rady Europejskiej, bo formalnych dokumentów nie ma.

A więc szykuje się nam, że tak powiem, jednak znaczący, sześciomiliardowy ubytek funduszy. A zatem nie jest tak, że pieniędzy będzie przynajmniej tyle samo albo więcej, tylko na rolnictwo po prostu pieniędzy będzie mniej. Bardzo proszę, aby ministerstwo rolnictwa odniosło się do przedstawionych pozycji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze inne zgłoszenia? Nie ma. Dziękuję.

W takim razie proszę bardzo ministerstwo rolnictwa. Pan minister Ryszard Bartosik, dobrze widzę? Tak. Proszę bardzo, oddaję głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Prosiłbym, aby na dwa pierwsze pytania odpowiedziała pani wiceprezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jak również na pytanie dotyczące dopłat bezpośrednich i stawki na rok bieżący. Ja tylko powiem, że stawka w tym roku wynosi 483 zł. Stawek jest ponad 20 i są zamieszczone na stronach ministerstwa rolnictwa. W przyszłym roku będzie to oczywiście zależne od liczby hektarów i tego, jaki będzie kurs euro w momencie naliczania składki.

W tym momencie proszę panią wiceprezes o odpowiedź na pierwsze pytanie.

Proszę jeszcze o chwilkę uwagi, bo jeżeli chodzi o przyszłą perspektywę finansową, to ona jest w trakcie, w fazie negocjacji. Wszystko jest przed nami. Chciałbym zapewnić

pastwa, że finansowanie rolnictwa będzie na bardzo wysokim poziomie. Staramy się, aby środki były jak największe i większe niż do tej pory.

Proszę panią wiceprezes ARiMR o udzielenie odpowiedzi na pytanie pierwsze. Jak wiem, pani prezes jest na łączach.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Proszę bardzo, pani prezes. Pani prezes Jolanta Piechocka, tak?

Po. zastępcy prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Jolanta Piechocka:

Tak. Dzień dobry państwu. Witam serdecznie. Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Udzielę głosu pani dyrektor, która zajmuje się płatnościami.

Pani dyrektor Joanna Helmans. Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Wsparcia Krajowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Joanna Helmans:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo. Przede wszystkim – skąd tak duże obniżenie kosztów realizacji zadań agencji w 2021 r. do kwoty 429 563 tys. zł? A więc przede wszystkim ta kwota, 429 563 tys. zł, obejmuje wszystkie nasze wydatki – podkreślam, że zaplanowane wydatki – na rok 2021 oraz nasze zobowiązania płatne na rok 2021, płatne w roku 2022. Tak duża różnica wynika przede wszystkim z tego, że nie planujemy tzw. pomocy ad hoc-owych, jednorazowych.

Proszę wziąć pod uwagę, że na rok 2020 była zaplanowana jedna z największych pomocy suszowych, jaką kiedykolwiek wypłaciła agencja. Pomoc suszowa, jeżeli chodzi o część wypłaconą w 2020 r., była pomocą w kwocie 1 194 000 088 zł; a więc stąd wynika ta różnica i spadek procentowy, o którym mówił pan poseł. Czy ta odpowiedź jest wystarczająca?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak, wystarczająca – co do zmniejszenia wydatków.

Zastępca dyrektora Departamentu Wsparcia Krajowego ARiMR Joanna Helmans:

Tak. Dziękuję ślicznie.

Poseł Marek Sowa (KO):

Odniosę się jeszcze do słów ministra.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, czy jeszcze pan minister będzie uzupełniał? Nie?

Pan poseł jeszcze chciał dopytać. Proszę bardzo.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie ministrze. Z pełnym szacunkiem dla pana, nie mogę się zgodzić na taką odpowiedź. Mogę nawet panu wierzyć, że robicie wszystko, żeby środki były jak największe, ale budżet został uchwalony na szczycie Rady Europejskiej w dniach 17-21 lipca. Pan premier doskonale zna kwoty, jakie wynegocjował w budżecie europejskim na lata 2021-2027, zna doskonale kwoty w polityce spójności i we Wspólnej Polityce Rolnej. Nie chce mi się wierzyć, że ministerstwo rolnictwa nie ma wiedzy, jakie to są wielkości.

Podałem panu konkretne wyliczenia prognozowanej zawartości kieszeni dla Polski, wielkości naszego portfela, z którego będziemy mogli rozdysponowywać na własne polityki środki finansowe. Tak, jak panu powiedziałem, blisko 6 mld euro będzie mniej niż w perspektywie 2014-2020. Proszę mi nie mówić, że będzie jeszcze więcej, tylko proszę mi powiedzieć, jaka jest wiedza Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na dzień dzisiejszy. Jaką kwotą w nowej perspektywie finansowej będziecie dysponowali? Nie wierzę, że macie jakiegokolwiek problemy, żeby się połączyć z panem komisarzem Wojciechowskim i uzgodnić, żeby wam przekazał pełne informacje w tym zakresie, bo naprawdę opinia publiczna chce wiedzieć.

Sprawa nie dotyczy tylko rolnictwa. Zdajemy sobie sprawę, że polityka spójności i WPR to jedno z głównych narzędzi finansujących w ogóle politykę w tych obszarach

w Polsce, prawda? Oczywiście przy części składki, którą płacimy. Ale tak naprawdę te środki, które pozyskujemy z Unii Europejskiej, są głównym motorem rozwojowym w tych obszarach i głównym płatnikiem. Nie ma się co oszukiwać, taka jest rzeczywistość. Jeśli okazałoby się, że środków będzie tak radykalnie mniej, to musi być wówczas po prostu odpowiedź w budżecie państwa w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, jeszcze pan minister.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Chciałem panu posłowi zwrócić uwagę, że są to wytyczne do budżetu, bo porozumienia nie ma. Alokacja na państwa członkowskie dopiero będzie przedstawiana. Dyskusja w tym zakresie trwa. A więc też chciałbym zwrócić uwagę, że jeżeli chodzi o WPR, to jest też współfinansowanie krajowe, które w tej chwili nie jest określone z tego powodu, iż poszczególne kwoty na państwa członkowskie nie są jeszcze znane i rozmowy trwają. Zapewniam pana posła, że te kwoty nie będą odbiegały od dotychczasowych, a będą większe. Nie wiem, skąd taka wiedza, że wszystko już zostało zamknięte. Dyskusja na ten temat trwa. Powtarzam – kwota przeznaczona z Unii Europejskiej jest jednym ze składników. Drugim jest wsparcie krajowe, którego wysokość będzie znana po zapadnięciu ostatecznych decyzji na forum unijnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pewnie odpowiedź niekoniecznie satysfakcjonuje, ale już nie będziemy...

Poseł Marek Sowa (KO):

Nie zgłaszam się, ale pan ma świadomość, że odpowiedź nie może satysfakcjonować, bo jest nie na temat.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Stwierdzam zatem zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na rok 2021 w zakresie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie. Następane posiedzenie Komisji o godzinie 16.00.